

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๗๘๙/ ๒๕๔๗

เรื่อง การจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๙
แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔๙ บัญญัติให้สหกรณ์สามารถรับสมาชิกสมทบได้โดยกำหนดคุณสมบัติ วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนลิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบ ไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ดังนี้ นายทะเบียนสหกรณ์จึงได้พิจารณาจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทุกประเภท ที่กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลธรรมดा ทั้งที่บรรลุนิติภาวะและไม่บรรลุนิติภาวะ คณะบุคคลหรือนิติบุคคลตลอดมา แต่มาบัดนี้คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่า คุณสมบัติสมาชิกสมทบที่กำหนดโดยข้อบังคับของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๙ ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติ มาตรา ๓๓(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วย คือเป็นบุคคลธรรมดากับบรรลุนิติภาวะเท่านั้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๓๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๙) แม้จะได้ขอทบทวนขอให้พิจารณาความเห็นอีกรอบหนึ่งแล้ว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกายังยืนยันเป็นไปตามความเห็นเดิม (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๓๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗) มีผลให้การจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ในส่วนคุณสมบัติสมาชิกสมทบกำหนดเป็นบุคคลธรรมดากับบรรลุนิติภาวะ คณะบุคคลหรือนิติบุคคล ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ฉะนั้น เพื่อบริบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาและเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๘ นายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำสั่งไว้ ดังนี้

๑. เพิกถอนการจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทุกสหกรณ์ที่กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลธรรมดากับบรรลุนิติภาวะ หรือคณะบุคคลหรือนิติบุคคล ดังต่อไปนี้

๒. บุคคลธรรมดา หรือคณะบุคคล หรือนิติบุคคลต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสมทบ นับแต่วันเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียนข้อบังคับตามข้อที่ ๑ แต่ผู้เป็นบุคคลธรรมดากับบรรลุนิติภาวะให้คงยังเป็นสมาชิกสมทบตามข้อบังคับของสหกรณ์ต่อไป

๓. ก่อนพ้นจากสมาชิกสมทบผู้ใดมีนิติสัมพันธ์อย่างไรอยู่กับสหกรณ์ เมื่อพ้นจากสมาชิกสมทบทากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ออกเลิกนิติสัมพันธ์นั้น สหกรณ์อาจให้นิติสัมพันธ์นั้นยังคงดำเนินอยู่ต่อไปจนกว่าจะลิ้นสุดไปตามเงื่อนไข หรือเงื่อนเวลาที่ตกลงกัน แต่จะทำการได้ผลผูกพันขึ้นใหม่ไม่ได้ เช่น ลัญญาฝากเงินถอนได้ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้ แต่จะฝากเพิ่มใหม่ไม่ได้ หรือลัญญาภูมิเมืองชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดในลัญญา จนกว่าจะเสร็จลิ้นอายุลัญญา แต่จะก่อหนี้ผูกพันใหม่ไม่ได้

๔. ลหกรณ์ต้องดำเนินการเพื่อขอจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับในส่วนที่ถูกเพิกถอนตามข้อ ๑ โดยเร็ว
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลั่ง ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายฉกรรจ์ เสริมสหกรณ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์